

blive vedtaget eller forkastet i Landstinget med nogle faa Stemmers Majoritet. „Vedtagelsen eller Forkastelsen i det andet høje Ting vil sandsynligvis komme til at bero paa en Tilfældighed“, sagde den højtærede Minister, „og jeg ønsker ikke, at et saa vigtigt Forslag skal prisgives en Tilfældighed i Rigsdagen. Jeg mener, at hvis det lægges lidt til Side foreløbig, vil det maaske være muligt i en ikke alt for fjern Fremtid“ — en Fremtid, som dog formentlig ikke er inde endnu — „at samle et betydelig større Flertal, mindst 3 Partier, om det i Rigsdagen“. Ministeren siger saa videre: „Derfor mener jeg, at det vil være rigtigt foreløbig ikke at fremsætte Forslaget“. Det er altsaa efter Ministerens Mening forkert at fremsætte Forslaget, thi naar det ikke er rigtigt, er det forkert. Men hvis det er forkert af den højtærede Minister at fremsætte Forslaget, saa bliver det vel ikke bedre, fordi det bliver fremsat fra konservativ Side, saa er det vel lige saa forkert? Derfor maa jeg sige, at det har forbavset mig noget efter denne Tale, at den højtærede Minister i Dag staar op og anbefaler Forslaget til Fremme og kan modtage det. Jeg synes, at man denne Sag vedrørende maa have Lov til at spørge: Hvor har vi den højtærede Minister? Thi som det siges om Manden: Ligesom han var der, saa var han der ikke, og saa var han der dog alligevel, saaledes forekommer det mig, at man maa sige om den højtærede Minister i denne Sag, at han ikke er let at faa Hold paa. Man kan ikke regne ud, hvad der egentlig er hans Standpunkt. Hvad er det, den højtærede Minister mener? Er det den Tale, han holdt i Fjor, eller er det den Tale, han den 4. November holdt i Folketinget, der er Udtryk for Regeringens Stilling til denne Sag? Eller er det den Tilslutning til det konservative Forslag, som den højtærede Minister har givet i Dag, der er Udtryk for Regeringens Stilling? Det er jeg slet ikke paa det rene med i dette Øjeblik, og jeg synes, det har nogen Interesse at faa at vide, hvorledes Regeringens Stilling er til denne Sag.

Forslaget, sagde den højtærede Minister i Dag videre, angiver Socialdemokratiets principielle Standpunkt eller Retningen mod dette principielle Standpunkt, som er en Adskillelse mellem Stat og Kirke. Men kort efter at den højtærede Minister var traadt til, udtalte han, hvad jeg anførte i Fjor under denne Sags Behandling, at fra dette Ministerium vilde der ikke komme Forslag om Adskillelse af Stat og Kirke. Altsaa, Socialdemokratiets principielle Stand-

punkt er Adskillelsen af Stat og Kirke, men det hører dog ikke til de Principper, der brænder paa, thi den højtærede Minister har erklæret overfor Offentligheden, at han ikke vilde fremsætte Forslag derom; det er muligt, at den højtærede Minister, hvis de Konservative skulde stille et Forslag derom, saa ogsaa vilde acceptere dette, det kan man jo ikke vide sig sikker overfor, men det er ikke Regeringens Hensigt at gøre det, var det i hvert Fald ikke paa dette Tidspunkt. Af den Grund er der altsaa ingen Anledning til at stille sig imødekommende overfor det Forslag, som nu er forelagt fra konservativ Side, som der slet ikke er noget almindeligt Krav om i Befolkningen, og som blot, hvad jeg ogsaa sagde i Fjor, er et Forslag, der skal virke som en Karantæneanstalt — jeg tror, det var det Billede, jeg brugte — for de kedelige Spørgsmaal, der nu og da kommer og generer den højtærede Minister. Dette har vi fra vor Side ingen Interesse i at medvirke til, thi vi kunde meget vel, naar Tiden var inde dertil, gaa til en Drøftelse af et Forslag, hvis Hensigt var at gøre Staten til en af Kirken fri Institution og Kirken til det, den da maatte kunne blive af sig selv, men vi kan ikke være med til at nedsætte et Udvalg som dette — Udvalgets S sammensætning og de Indvendinger derimod, jeg fremsatte i Fjor, skal jeg ikke igen komme ind paa —, et Udvalg, hvis Hensigt efter vor Opfattelse er den, at man vil lokke overfor det socialdemokratiske Vælgerkorps med en eventuel Adskillelse mellem Stat og Kirke, medens det virkelige Resultat snarere bliver det, at der skabes en stærkere Organisation af Kirken, som naturligvis vil søge sin økonomiske Kraft og Styrke hos Statsmagten; man vil derved knytte Kirken og Staten stærkere til hinanden, end de har været knyttet før, men samtidig giver man trange Kaar for enhver fri aandelig Udvikling indenfor den gamle Folkekirke, vi har. Vi fra vor Side kan ikke være med til dette; og jeg beklager, at den højtærede Minister efter den Tale, han under Finanslovforslagets første Behandling holdt i Folketinget, i Dag her i dette høje Ting har givet sin Tilslutning til det foreliggende Lovforslag.

Lovforslaget vil jo nu blive henvist til Behandling i et Udvalg, og der vil det saa vise sig tydeligere, end det hidtil har vist sig, hvad Meningen egentlig er.

Bækgaard: Man har ganske naturligt under denne Forhandling citeret adskillige Udtalelser, der er blevet fremsat i Fjor under Behandlingen af denne Sag. Jeg vil ogsaa